

Mezinárodní družstevní principy

DEFINICE DRUŽSTVA

Družstvo je nezávislým sdružením osob, které se dobrovolně spojily s cílem uspokojit své společné ekonomické, sociální nebo kulturní potřeby prostřednictvím organizace, kterou společně vlastní a demokraticky řídí.

DRUŽSTEVNÍ HODNOTY

Družstva jsou založena na demokratických hodnotách jako je svépomoc, rovnost, spravedlnost a solidarita. V souladu s družstevními tradicemi se členové družstev řídí takovými morálními principy jako je čestnost a otevřenost v jednání, spoluodpovědnost za dění ve společnosti a péče o druhé.

DRUŽSTEVNÍ PRINCIPY

V souladu s demokratickými hodnotami uskutečňují družstva své cíle na základě následujících principů:

1. PRINCIP: DOBROVOLNÉ A OTEVŘENÉ ČLENSTVÍ

Družstva jsou dobrovolnými organizacemi, otevřenými pro všechny osoby, které mohou využívat jejich služeb a jsou ochotny plnit členské povinnosti bez diskriminace pohlaví, společenské, rasové, politické nebo náboženské diskriminace.

2. PRINCIP: DEMOKRATICKÉ ŘÍZENÍ

Družstva jsou demokratickými organizacemi spravovanými svými členy, kteří se aktivně podílejí na plánování, řízení a kontrole jejich činnosti. Muži a ženy, kteří pracují ve volených funkcích, jsou zodpovědní přímo členské základně. Družstva na všech stupních se řídí demokratickými principy, všichni členové mají v zásadě stejné hlasovací právo (jeden člen, jeden hlas).

3. PRINCIP: PODÍL NA MAJETKU

Družstevníci se podílejí na vytváření majetku družstva a kontrolují jeho využití. Alespoň část tohoto majetku je obvykle v nedělitelném vlastnictví družstva. Členové obvykle dostávají podíly na zisku podle výše majetku, který vložili do družstva. Členové rozhodují o použití zisku družstva na některý z následujících účelů: na vlastní rozvoj družstva nebo, je-li to možné, na vytvoření rezerv, z nichž alespoň část se stane součástí nedělitelného majetku družstva; na členské výhody, které jsou v poměru k hospodářskému vztahu člena k družstvu (např. výše nákupů ve spotřebním družstvu) a na další účely schválené členskou základnou.

4. PRINCIP: SAMOSTATNOST A NEZÁVISLOST

Družstva jsou samostatnými a nezávislými organizacemi spravovanými svými členy. Zajištění demokratické samosprávy a zachování družstevní nezávislosti je základní podmínkou při jednání družstva o spolupráci s jinými organizacemi a institucemi, včetně vlády, nebo při získávání finančních prostředků z vnějších zdrojů.

5. PRINCIP: VÝCHOVA, ŠKOLENÍ A INFORMACE

Družstva zajišťují výchovně vzdělávací programy pro své členy, volené funkcionáře, řídicí pracovníky a zaměstnance tak, aby co nejefektivněji přispěli k rozvoji družstva. Informují širokou veřejnost, především mládež a významné osobnosti, o charakteru a přednostech družstevnictví.

6. PRINCIP: SPOLUPRÁCE MEZI DRUŽSTVY

Družstva slouží co nejlépe svým členům a přispívají k rozvoji družstevního hnutí ve spolupráci s dalšími družstevními organizacemi na místní, národní a mezinárodní úrovni.

7. PRINCIP: SPOLUODPOVĚDNOST ZA SPOLEČNOST

Družstva usilují na základě programu schváleného svými členy o dosažení trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Tyto mezinárodní družstevní principy navazují na tradiční družstevní principy a hodnoty, uznávané mezinárodním družstevním hnutím od začátku jeho existence, tj. déle než 100 let. Tato nová redakce družstevních principů a hodnot byla schválena na sjezdu Mezinárodního družstevního svazu, který se konal v září 1995 v Manchesteru.